

בני ישראל השיב, אבל מעל אכל מעל אחרים שהיו ערב רב לא השיב. ועל זה כתב הפסוק ואמר מעל בני ישראל. ומשום זה נמנו בני ישראל כמקדם, וחבר אותם הקדוש ברוך הוא עמו.

בדגמת זה במעשה העגל, שכתוב (שמות לב) ויפל מן העם וגו'. כל אלו מערב רב היו. ולהראות שלא היו מבני ישראל, מה כתוב אחר כף? (שמות לה) ויקהל משה את כל עדת בני ישראל.

קחו מאתכם תרומה (שמות לה). בא וראה, בראשונה כתוב (שמות כה) מאת כל איש אשר ידבנו לבו. הכל בכלל. פיון שאלו הערב רב עשו זאת ומתו מהם אותם שמתו, רצה הקדוש ברוך הוא להתפייס עמהם עם ישראל. אמר להם: התחברו כלכם לצד אחד. זהו שכתוב (שמות לה) ויקהל משה את כל עדת בני ישראל - לבדם. אמר להם: בני, בכס אני רוצה לשכנן, עמכם תהיה הדידה שלי. ועל זה, (שם כה) קחו מאתכם תרומה. מאתכם, ולא מאחרים. לא רוצה שתהיה שתפות לאחרים עמי, ולא עמכם, ומשום זה פלם נכתבו. אף פאן הרי הם מאלו שרש הרע היו, ויהיו המתים. המתים - ודאי מתים, ולא מישראל. ומשום זה מנה אותם, שנאמר שאו את ראש בני ישראל, הרימו ראשיהם.

אמר רבי אלעזר, אבא, כמה נכון הוא, אם לא מצאתי חולקים על זה. אמר לו, בני אמר. אמר לו, והרי כתוב (במדבר כה) ויצמד ישראל לבעל פעור, ולמדנו שהתחברו ישראל עמו. כצמיד זה שמתחבר באדם בקשויטיו, כף התחברו ישראל בבעל פעור. אמר לו, אלעזר, הוא - ויצמד

השיב, אבל מעל אחרנין דהווי ערב רב, לא השיב. ועל דא רשים קרא ואמר, מעל בני ישראל. ובגין דא אתמנון בני ישראל כמלקדמין, וחבר לון קדשא בריך הוא בהדיה.

בגוונא דא בעובדא דעגל, דכתיב, (שמות לב) ויפול מן העם וגו'. כל אינון מערב רב הוו. ולאחזאה דלא הוו מבני ישראל, מה כתיב לבתר, (שמות לה) ויקהל משה את כל עדת בני ישראל. (דף רל"ז ע"ב).

קחו מאתכם תרומה. (שמות לה) תא חזי, כקדמיתא כתיב, (שמות כה) מאת כל איש אשר ידבנו לבו. פלא בכלל. פיון דאינון ערב רב עבדו דא, ומיתו מנייהו אינון דמיתו, בעא קדשא בריך הוא לאתפייסא בהדייהו דישראל, אמר לון, אתחברו כלכו לסטר חד, הדא הוא דכתיב, (שמות לה) ויקהל משה את כל עדת בני ישראל בלחודייהו, אמר לון, בני, בכון אנא בעי למשרי, עמכון תהא דינרא דילי.

ועל דא, (שמות כה) קחו מאתכם תרומה, מאתכם, ולא מאתרא, לא בעינא דתהא שתופא לאתרינין בהדי, ולא בהדייכו, ובגין כן פלהו אשתציאו. אוף הכא הא אינון מאינון גזעא בישא הוו, ויהיו המתים. המתים, ודאי מתים, ולא מישראל. ובגין כן מנה לון, דכתיב שאו את ראש בני ישראל, ארימו רישייהו.

אמר רבי אלעזר, אבא, כמה יאות הוא, אי לא אשפחנא פלוגתא על דא. אמר ליה ברי אימא. אמר ליה והא כתיב (במדבר כה) ויצמד ישראל לבעל פעור, ותנינן דאתחברו ישראל בהדיה, כצמידא דא דאתחבר בכר נש בקשויטוי, הכי אתחברו ישראל בבעל פעור. אמר ליה אלעזר, הכי הוא, ויצמד ישראל

יִשְׂרָאֵל לְבַעַל פְּעוֹר, אֶלֶּא אֲנִי לֹא
אֲמַרְתִּי שְׁנַטְהֵרוּ יִשְׂרָאֵל מֵאוֹתוֹ
חֹב, אֶלֶּא שְׁנַטְהֵרוּ מִמּוֹת, שְׁלֹא
שָׂרָה עֲלֵיהֶם מוֹת.

אָמַר לוֹ, וְהָרִי כְּתוּב (במדבר כח) קח
את כל ראשי העם והוקע אותם.
אָמַר לוֹ, רֵאשֵׁי הָעָם וְדָאִי, וְלֹא
רֵאשֵׁי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וּמִן הָעָם יֵשׁ
לָנוּ לְלֹמֵד. כְּתוּב כַּאֲן הָעָם, וְכְתוּב
שָׁם (שמות לב) וַיִּרְא הָעָם. (שם)
וַיִּקְהַל הָעָם. (שם) וַיִּפְּל מִן הָעָם.
אָבֵל בֶּא וְרָאָה, וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל
לְבַעַל פְּעוֹר, וְלֹא עָבְדוּ לוֹ. אָבֵל
מִסוּף הַפְּסוּק מוֹכַח, שְׁכְּתוּב
וַיֵּאכַל הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ, וְלֹא כְּתוּב
וַיֵּאכַל וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ יִשְׂרָאֵל. אֶלֶּא
הָעָם, כִּיּוֹן שְׁכְּתוּב וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל,
מֵהוּ וַיֵּאכַל הָעָם? אֶלֶּא אוֹתוֹ וְרַע
רַע הָיוּ חוֹבָה לְיִשְׂרָאֵל.

מֵהוּ שְׁכְּתוּב (במדבר כח) וַיִּצְמַד
יִשְׂרָאֵל לְבַעַל פְּעוֹר? בֶּא וְרָאָה,
וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל בְּבַעַל פְּעוֹר לֹא
כְּתוּב, אֶלֶּא לְבַעַל פְּעוֹר. קְשׁוּטִים
וְתַקַּף נִתְּנוּ לְבַעַל פְּעוֹר בְּלִי דַעַת,
מִשׁוּם שְׁעִבּוּדַת פְּעוֹר הוּא לְפָרַע
עֲצָמוֹ וְלֹהוּצִיא לְפָנָיו צוּאָה
רוֹתַחַת. וְאוֹתָהּ עֲבוּדָה מוֹעִילָה
לוֹ וּמִתְחַזֵּק מִכֹּהֵן. וַיִּשְׂרָאֵל, כִּיּוֹן
שָׂרָאוּ זֹאת, חֲשַׁבּוּ שְׂדָה זְלוּל
שְׂלָה הוּא וְקִלְקוּל שְׂלָה, שְׁהָרִי
בְּעִבּוּדָה זָרָה כְּתוּב, (ישעיה ל) צֹא
תֹאמַר לוֹ. וְהֵם בְּגַלּל הַזְּלוּל שֶׁל
הָעִבּוּדָה זָרָה פָּרְעוּ עֲצָמָם בְּלִי
יְדִיעָה, וְעַל זֶה כִּפּוּר פְּנָחַס וּבִטְל
הַמַּגִּפָּה, שְׁנֹאֲמַר וַיִּכְפַּר עַל בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל.

רַעִיא מְהִימָנָא (רועה הנאמן).

אָמַר הַרּוֹעֵה הַנֶּאֱמָן, הַשִּׁיב אֶת
חֻמְתִּי. מֵהוּ הַשִּׁיב אֶת חֻמְתִּי?
אֶלֶּא שְׁלֹשָׁה מִמְּנִים שֶׁל הַגִּיהֶנֶם:
אֶחָד עַל שְׁפִיכוֹת דָּמִים, וְאֶחָד עַל

לְבַעַל פְּעוֹר, אֶלֶּא אֲנִי לֹא אֲמַרְתִּי דְּאֲתַדְּכוּ
יִשְׂרָאֵל מֵהָהוּא חוֹבָה, אֶלֶּא דְּאֲתַדְּכוּ מִמּוֹתָא,
דְּלֹא שָׂרִיא עֲלֵיהוּ מוֹתָא.

אָמַר לִיה וְהָא כְּתִיב, קח את כל ראשי
הָעָם וְהוֹקַע אוֹתָם. אָמַר לִיה רֵאשֵׁי הָעָם
וְדָאִי, וְלֹא רֵאשֵׁי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וּמִן הָעָם אֵית
לָן לְמִילָף, כְּתִיב הִכָּא הָעָם, וְכְתִיב הָתָם (שמות
לב) וַיִּרְא הָעָם. (שמות לב) וַיִּקְהַל הָעָם. וַיִּפְּל
מִן הָעָם. אָבֵל תָּא חֲזִי, וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל לְבַעַל
פְּעוֹר, וְלֹא פִלְחוּ לִיה, אָבֵל מִן סִיפִיה דְּקָרָא
אוֹכַח, דְּכְתִיב וַיֵּאכַל הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ, וְלֹא כְּתִיב
וַיֵּאכַל וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ יִשְׂרָאֵל. אֶלֶּא הָעָם, כִּיּוֹן דְּכְתִיב
וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל, מָאִי וַיֵּאכַל הָעָם. אֶלֶּא הָהוּא
זְרַעָא בִישָׂא, הוּוּ חוֹבָה דְּיִשְׂרָאֵל. (דף רל"ח ע"א).

מֵהוּ דְּכְתִיב, (במדבר כח) וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל לְבַעַל
פְּעוֹר. תָּא חֲזִי, וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל בְּבַעַל פְּעוֹר לֹא
כְּתִיב, אֶלֶּא לְבַעַל פְּעוֹר. קְשׁוּטִין וְתוֹקְפָא יְהָבוּ
לְבַעַל פְּעוֹר, בְּלֹא דַעַתָּא, בְּגִין דְּפוֹלְחָנָא
דְּפְעוֹר הוּא, לְמַפְרַע גְּרַמִּיָּה, וְלֹא־פָקָא קַמִּיָּה
צוּאָה רוֹתַחַת. וְהָהוּא עֵיבִידְתָּא אֲהֵנִי לִיה,
וְאֲתַתְּקַף מִנִּיָּה. וַיִּשְׂרָאֵל כִּיּוֹן דְּחִמּוּ דָּא,
חֲשִׁיבָא דְּזְלוּלָא דִּילִיָּה אִיהוּ, וְקִלְקוּלָא
דִּילִיָּה, דְּהָא בְּעִבּוּדָה זָרָה כְּתִיב, (ישעיה ל) צֹא
תֹאמַר לוֹ. וְאִינּוֹן בְּגִין זְלוּלָא דְּעִבּוּדָה זָרָה,
פָּרְעוּ גְרַמִּיָּהוּ בְּלֹא יְדִיעָה, וְעַל הָנִי כִּפּוּר
פְּנָחַס, וּבִטְל מוֹתָנָא, דְּכְתִיב וַיִּכְפַּר עַל בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל. (ומה כתיב).

רַעִיא מְהִימָנָא

אָמַר רַעִיא מְהִימָנָא, הַשִּׁיב אֶת חֻמְתִּי, מָאִי הַשִּׁיב אֶת
חֻמְתִּי. אֶלֶּא ג' מִמְּנִים דְּגִיהֶנֶם, חַד עַל שְׁפִיכוֹת

דָּמִים, וְחַד עַל גְּלוּי עֲרִיוֹת, וְחַד עַל עִבּוּדָה זָרָה. וְאִינּוֹן : מִשְׁחִית, אָף, וְחִימָה. הוּא (חָמָא